

«ԵՐԵՎԱՆ-ԱՈՒԴԻՏ ԿՈՆՍԱՒՏ» ՓԲԸ
"YEREVAN - AUDITCONSULT" CJSC

ՀՀ, ք.Երևան, Բաղրամյան 3
info@yerevanaudit.am

Հեռ.՝ +37410 522 073
Բջջ.՝ +37493 25 05 80

www.yerevanaudit.am

YEREVAN-AUDIT
CONSULT

« 08 » Կեսկիսկ 2018 թ.

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ՌԱՕ ՄԱՐՍ» ՓԲ
Ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «ՌԱՕ ՄԱՐՍ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, Ընկերության սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս ֆինանսական գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությանց՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ՝ Վարքագիր) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող վարքագծի պահանջներին, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Հիմնադրամը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են վերահսկել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացը:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճան է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, համակարգի չարաշահում, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր

նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար.

- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը.
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումների, կամ, եթե այդպիսի բացայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերն կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանն դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի սլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը ներառյալ՝ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման պատասխանատու՝

«Երևան-Աուդիտ Կոնսալտ» ՓԲԸ

Տնօրեն՝

Որակավորման վկայական թիվ 429

Աուդիտոր՝

Որակավորման վկայական թիվ 234

L. Ղոնյան

Ա. Սարգսյան

«08» հունիսի 2018թ.

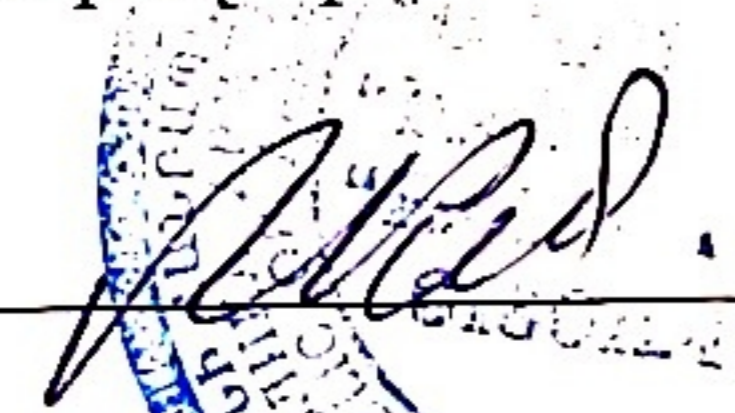

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Ծան.	2017թ. հազ. ՀՀ դրամ	2016թ. հազ. ՀՀ դրամ
Գործառնական գործունեություն			
Հասույթ	4	62779	66534
Վաճառքի ինքնարժեք	5	(219628)	(207387)
Համախառն շահույթ		(156849)	(140853)
Գործառնական ծախսեր	6	(3176)	(1947)
Վարչական ծախսեր	7	(219787)	(237257)
Այլ ծախսեր	8	-	-
Գործառնական գործունեության արդյունքները		(379812)	(380057)
Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր	9	(18608)	(49975)
Այլ եկամուտ		252613	234431
Այլ ծախսեր		(9329)	(4281)
Ոչ գործառնական եկամուտ		-	-
Ոչ գործառնական ծախսեր		-	-
Այլ ոչ գործառնական եկամուտ / ծախս		6400	(14548)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ նախքան շահութահարկը		(148736)	(214430)
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(6327)	(3305)
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)		(155063)	(217735)

Գործադիր մարմնի ղեկավար Ա. Խաչատրյան

Գլխ. հաշվապահ Ս. Մանուչարյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

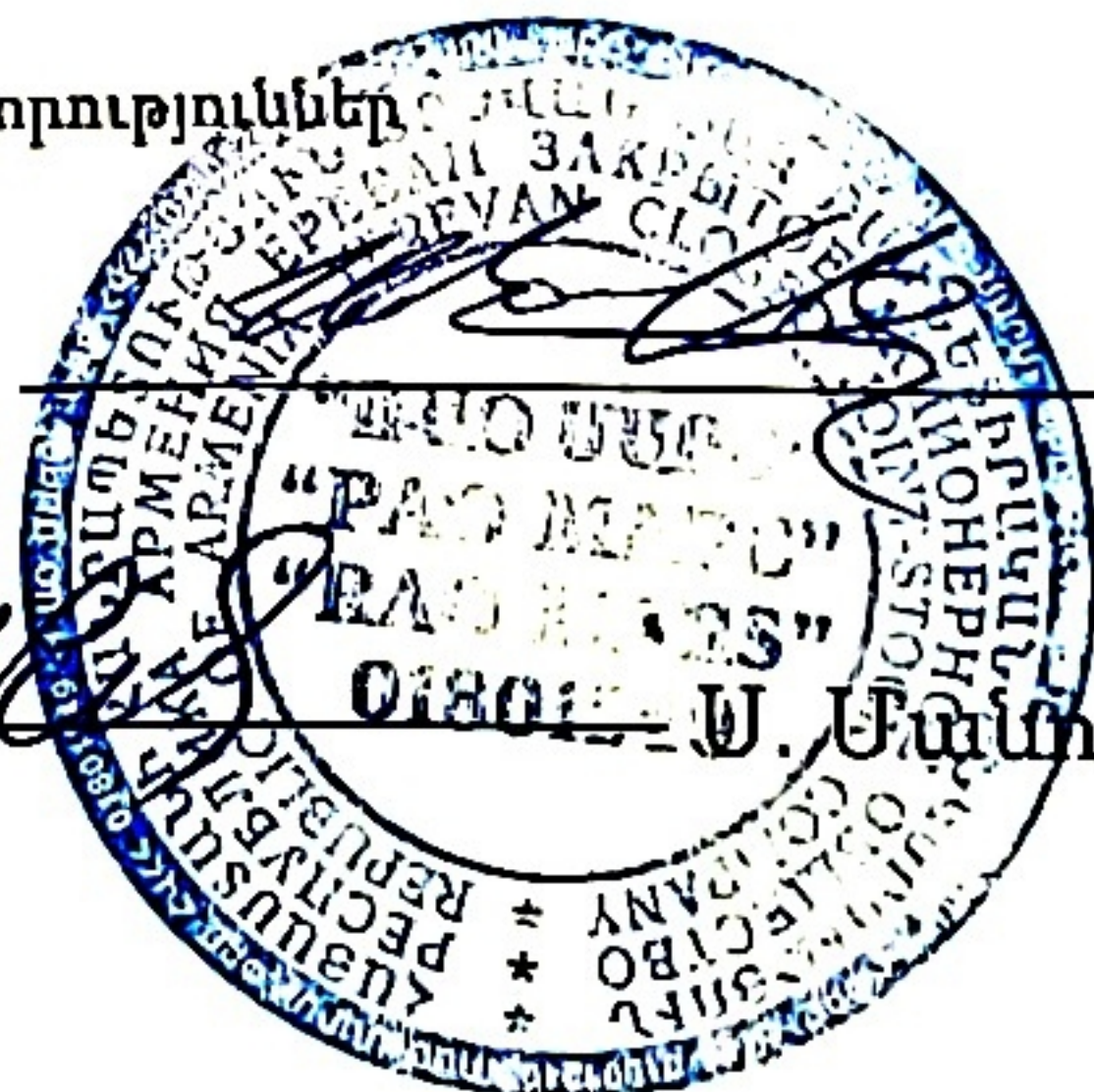
	Ծան.	2017թ. հազ. ՀՀ դրամ	2016թ. հազ. ՀՀ դրամ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11	11 990 849	12209657
Ներդրումային գույք	12		
Ոչ նյութական ակտիվներ	13	-	371
Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցներ	14		
Օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցներ		199476	199476
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		12190325	12409504
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	15	69444	68714
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր վաճառքի գծով	16	18276	17166
Կանխավճարներ և այլ ընթացիկ ակտիվներ		6164	12635
Դրամական միջոցներ	17	1886	24226
Ընթացիկ հարկային վճարների գծով ակտիվներ	18	-	2961
Առևտրային այլ դեբիտորական պարտքեր		40	40
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		178	52
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		95988	125794
Ընդամենը ակտիվներ		12286314	12535298
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	19	753740	753740
Վերազնահատումից և վերաչափումից տարբերություններ	19	12318375	12381985
Չբաշխված շահույթ/(վնաս)	19	(1916826)	(1761763)
Պահուստային կապիտալ	19		
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	19		
Ընդամենը սեփական կապիտալ		11155289	11373962
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Տոկոսային վարկեր և փոխառություններ	20	708030	152590
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		173991	136964
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		882021	289554
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21	4904	9089
Ստացված կանխավճարներ		125136	18156
Տոկոսային վարկեր և փոխառություններ	20	73520	795091
Ընթացիկ հարկային և այլ պարտավորություններ		13741	13718
Կրեդիտորական պարտք աշխատավարձի և այլ վճարումների գծով		26675	31056
Այլ կրեդիտորական պարտքեր		5027	4672
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		249003	871782
Ընդամենը պարտավորություններ		1131024	1161336
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		12286313	12535298

Գործադիր մարմնի ղեկավար

Ա. Խաչատրյան

Գլխ. հաշվապահ

Ս. Մանուչարյան

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2017թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Բաժնետիրական կապիտալ հազ. ՀՀդրամ	Զբաղիված շահույթ հազ. ՀՀդրամ	Պահուստային կապիտալ հազ. ՀՀդրամ	Կապիտալի այլ պահուստներ հազ. ՀՀդրամ	Վերականգնումից երաշխավորություններ ություններ հազ. ՀՀդրամ	Ընդամենը հազ. ՀՀդրամ
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2016թ.	753740	(1517616)	-	-	12419568	11655692
Շահույթ/(վնաս) և այլ համապարփակ եկամուտ տարվա համար		(217147)				(217147)
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված եկամուտներ և ծախսեր					(37583)	(37583)
Ելք պահուստային կապիտալից		(27000)				(27000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	753740	(1761763)	-	-	12381985	11373962
Շահույթ/(վնաս) և այլ համապարփակ եկամուտ տարվա համար		(155063)				(155063)
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված եկամուտներ և ծախսեր					(63610)	(63610)
Ելք պահուստային կապիտալից						
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	753740	(1916826)	-	-	12318375	11155289

Գործադիր մարմնի ղեկավար — Ա. Խաչատրյան

Գլխ. հաշվապահ — Ս. Մանուչարյան

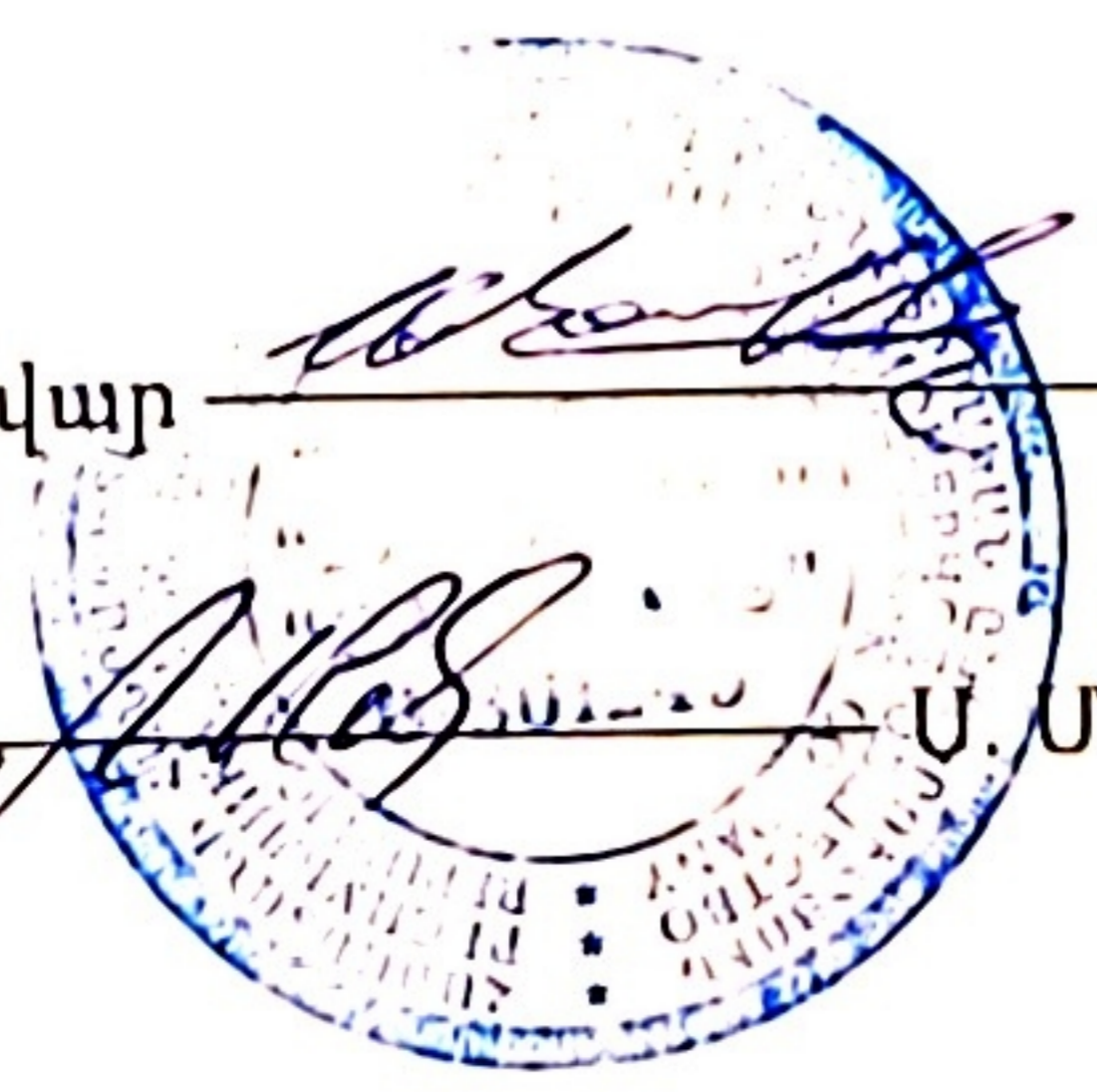
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	2017թ. Ման. հազ. ՀՀ դրամ	2016թ. հազ. ՀՀ դրամ
Գործառնական գործունեություն		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցների մուտքեր	365 789	362813
Այլ գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	(103351)	(106366)
Մատակարարներին վճարումներ	(167423)	(160279)
Աշխատակիցներին վճարումներ	(1255)	(1156)
Այլ գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր Վճարված հարկեր, տուրքեր	(64400)	(56097)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից	29360	38915
Ներդրումային գործունեություն		
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	22341	15922
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(187)	(484)
Ստացված տոկոսներ		
Ֆինանսական ակտիվներով գործառնությունից		
Փոխառությունների տրամադրումից		
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր օգտագործված ներդրումային գործունեությունում	22167	15438
Ֆինանսական գործունեությունից		
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	4000	7000
Մարված վարկեր և փոխառություններ	(77829)	(38021)
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից		
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր ստացված/ (օգտագործված) ֆինանսական գործունեությունից	(73829)	(31021)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	(22315)	23332
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցներին և նրանց համարժեքներին	(25)	111
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 1 հունվարի	24226	783
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 31 դեկտեմբերի	1886	24226

Գործադիր արամնիղեկավար — Ա. Խաչատրյան

Գլխ. հաշվապահ — Ս. Մանուչարյան

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«ՈՍՕ Սարս» ՓԲԸ-ի գործունեության հիմնական ոլորտներն են էլեկտրոնային և էլեկտրատեխնիկական արտադրանքի մշակում, գրասենյակային և այլ կահավորման իրերի արտադրությունը և անշարժ գույքի վարձակալությամբ տրամադրումը: Գրանցման վայրն է ք. Երևան, Րաֆֆու 111, գրանցման համար 290.140.00054, գրանցման ամսաթիվ 15.07.1994թ.: ԳՎԳՅ 01801249:

2.1 Հաշվետվության պատրաստման հիմքերը

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ բացառությամբ հողամասերի և շենքերի:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով և բոլոր արժեքները կլորացված են մինչև հազար (1000 դրամ), եթե այլ բան նշված չէ:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակելի մասերի ամփոփ նկարագիր

Ընկերությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետևյալ նշանակալի մասերը.

2.2.1 Արտարժույթի փոխարկում

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթ:

Արտարժույթով գործարքները սկզբնապես հաշվառվում են Ընկերության կողմից ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով սահմանված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող ֆունկցիոնալ արժույթի փոխանակման սփոթ փոխարժեքով:

Բոլոր տարբերությունները ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ոչ դրամային հոդվածները, որոնք չափվում են պատմական արժեքով արտարժույթով վերահաշվարկվում են՝ օգտագործելով սկզբնական գործարքի ամսաթվի դրությամբ փոխարժեքները: Արտարժույթով իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ օգտագործելով իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքները: Ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչվում են փոխարժեքային տարբերություններ առաջացնող հոդվածի օգուտների և վնասների հետ միասին (այն հոդվածների վերահաշվարկման տարբերությունները, որոնց օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է այլ ֆինանսական արդյունքներում շահույթ/վնասում):

2.2.2 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը ճանաչվում է այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագա տնտեսական օգուտներ կհոսեն դեպի Ընկերություն, և այդ հասույթը կարելի է արժանահավաստորեն չափել՝ անկախ այն փաստից, թե երբ է վճարումը կատարվել: Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով պայմանագրով սահմանված վճարման պայմանները և բացառելով հարկերն ու տուրքերը:

2.2.3 Հարկեր

Ընթացիկ շահութահարկ

Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որը ակնկալվում է ստանալ հարկային մարմիններից կամ վճարել հարկային մարմիններին: Հարկերի դրույքների և հարկերի գումարների հաշվարկման համար օգտագործվող օրենքներն, այն օրենքներն են, որոնք կիրառվել կամ սահմանվել են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ-ում:

Իրացումից հարկեր (Ավելացված արժեքի հարկ /ԱԱՀ/)

Հասույթը, ծախսերը և ակտիվները ճանաչվում են գուտ իրացման հարկերից՝ բացառությամբ հետևյալ դեպքերի.

- Երբ իրացման հարկն առաջացել է այնպիսի ակտիվների կամ ծառայությունների գնումից, որի գծով այն չի հատուցվում հարկային մարմինների կողմից. Այս դեպքում հարկը ճանաչվում է որպես ակտիվի ձեռքբերման ինքնարժեքի մաս կամ որպես ծախսային հողված համապատասխանաբար,
- Դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերն արտացոլելիս, որոնք ներկայացված են իրացման հարկերի գումարը ներառյալ:

Հարկային մարմիններից հատուցման ենթակա կամ պարտավորություն հանդիսացող իրացման հարկերի գծով գումարները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտք:

Հետաձգված հարկ

- Հետաձգված հարկը հաշվառվում է պարտավորությունների մեթոդով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազաների և դրանց ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված հաշվեկշռային արժեքների ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ՝ երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունը առաջանում է գուղվիլի կամ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքներում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- համատեղ ձեռնարկումներում, դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների հետ կապված հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների դեպքում, որտեղ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամանակահատվածը կարող է վերահսկվել և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, տեղափոխված չօգտագործված հարկային զեղչերի և չօգտագործված հարկային վնասների համար այնքանով, որքանով հավանական է, որ կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց այդ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները և տեղափոխված չօգտագործված հարկային զեղչերը և վնասները հնարավոր կլինի օգտագործել՝ բացառությամբ հետևյալ դեպքերի՝

- երբ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվը առաջանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքներում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- համատեղ ձեռնարկումներում, դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների գծով նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները կհակադարձվեն տեսանելի ապագայում և կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց հնարավոր կլինի օգտագործել ժամանակավոր տարբերությունները:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում է այնքանով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ բավարար հարկվող շահույթ կլինի, որի դիմաց կօգտագործվի հետաձգված հարկային ակտիվը: Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում այնքանով, որքանով հավանական է, որ ապագա հարկվող շահույթը թույլ կտա վերականգնել հետաձգված հարկային ակտիվը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն հարկային դրույքաչափերով, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն տարում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն՝ հիմնվելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կիրառված կամ կիրառման ենթակա օրենքով սահմանված հարկային դրույքաչափերի (և հարկային օրենքների) վրա:

Շահույթի կամ վնասի կազմում չճանաչված հողվածների գծով ճանաչված հետաձգված հարկը նույնպես ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի կազմից դուրս: Հետաձգված հարկային հողվածները ճանաչվում են դրան վերաբերող գործարքներին զուգահեռ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների նկատմամբ հաշվանցելու, և հետաձգված հարկերը վերաբերում են միևնույն հարկվող կազմակերպությանը և հարկային մարմիններին:

Որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մաս՝ ձեռքբերված հարկային օգուտները, որոնք այդ ամսաթվի դրությամբ չեն բավարարում առանձին ճանաչման չափանիշներին, ճանաչվում են հետագայում, փաստերի և իրողությունների փոփոխությունների վերաբերյալ նոր տեղեկատվության առկայության դեպքում: Ճշգրտումը դիտարկվում է որպես նվազեցում գուղվիլից (քանի դեռ այն չի գերազանցում գուղվիլի արժեքը), եթե այն վերաբերվում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սկզբնական հաշվառման պահին, կամ՝ արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

2.2.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ զուտ կուտակված մաշվածությունից և/կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստներից, եթե կան այդպիսիք: Սկզբնական արժեքն իր մեջ ներառում է հիմնական միջոցի փոխարինվող մասերի ծախսումները, երկարաժամկետ շինարարական նախագծերի փոխառության ծախսումները՝ ճանաչման չափանիշներին բավարարելու դեպքում: Երբ հիմնական միջոցի նշանակալի մասերը անհրաժեշտ է պարբերաբար փոխարինել, Ընկերությունը ապաճանաչում է փոխարինված մաս և ճանաչում նոր մասն իր օգտակար ծառայության ժամկետով և մաշվածությամբ: Նմանապես, երբ իրականացվում են լայնածավալ ստուգումներ, ապա այդ ծախսումը ճանաչվում է հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում որպես փոխարինում՝ ճանաչման չափանիշներին բավարարելու դեպքում: Բոլոր այլ վերանորոգման և սպասարկման ծախսումները առաջանալու պահին ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ակտիվի օգտագործումից հետո ակնկալվող ապագործարկման ծախսումների ներկա արժեքը ներառվում է համապատասխան ակտիվի արժեքում՝ պահուստի ճանաչման չափանիշներին բավարարելու դեպքում:

Հողամասը և շենքերը չափվում են իրական արժեքով՝ հանած վերագնահատման ամսաթվից հետո ճանաչված կուտակված մաշվածությունը շենքերի համար և արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումներն իրականացվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էապես չտարբերվի իր հաշվեկշռային արժեքից:

Վերագնահատումից արժեքի ցանկացած աճ ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում և կուտակվում սեփական կապիտալի ակտիվի վերագնահատումից պահուստում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է նույն ակտիվի գծով վերագնահատումից նվազումը, որը նախկինում ճանաչվել էր ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ինչի դեպքում աճը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վերագնահատումից նվազեցումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի և միայն այն մասով, որը հաշվանցում է ակտիվի վերագնահատման պահուստում ճանաչված նույն ակտիվի գծով վերագնահատումից աճը:

Ակտիվի վերագնահատման պահուստից տարեկան տեղափոխությունը չբաշխված շահույթ իրականացվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության մասով: Բացի այդ, կուտակված մաշվածությունը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և զուտ գումարը վերաներկայացվում է ակտիվի վերագնահատված գումարի չափով: Օտարման դեպքում վաճառվող ակտիվի գծով վերագնահատման ցանկացած պահուստ տեղափոխվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, որը սահմանվում է հետևյալ չափով՝

- Շենքեր– 15 – 20 տարի
- Սարքավորումներ և արտադրական գույք– 5 – 15 տարի:

Սկզբնապես ճանաչված հիմնական միջոցի միավոր և ցանկացած էական մաս ապաճանաչվում է օտարման դեպքում և երբ ակտիվի օգտագործումից կամ օտարումից ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում; Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած օգուտ կամ վնաս (հաշվարկված որպես օտարումից զուտ մուտքերի/հատույցների և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն) ներառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Ակտիվների մնացորդային արժեքները օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության մեթոդները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում առաջընթաց:

Ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար դիտարկում է յուրաքանչյուր ակտիվը կամ դրամաստեղծ միավորը՝ պարզելու, արդյոք առկա է արժեզրկման որևէ հայտանիշ: Արժեզրկման հայտանիշների առկայության դեպքում կատարվում է փոխհատուցվող գումարի ֆորմալ հաշվարկ, որն իրենից ներկայացնում է իրական արժեքից հանած վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսումների և օգտագործման արժեքի առավելագույնը: Այս արժեքները պահանջում են այնպիսի գնահատումների և ենթադրությունների օգտագործում, ինչպիսիք են ապրանքների երկարաժամկետ գները (հաշվի առնելով ընթացիկ և պատմական գները, գնային տրենդները և համապատասխան գործոնները), զեղչման դրույքները, գործառնական ծախսերը, ապագա կապիտալի ծախսումների պահանջները, փակման և վերականգնման ծախսումները, հետախուզման ներուժը և գործունեության արդյունքները: Այս գնահատումները և ենթադրությունները ենթակա են ռիսկի և անորոշության: Այդիսկ պատճառով հնարավոր է, որ հանգամանքների փոփոխությունը կանդրադառնա այդ կանխատեսումների վրա, ինչը կարող է անդրադառնալ ակտիվների և /կամ դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող գումարների վրա:

Իրական արժեքը սահմանվում է որպես իրազեկ և պատրաստակամ անկախ կողմերի միջև առևտրային գործարքի արդյունքում ակտիվի վաճառքից ստացվելիք գումար: Հանածոների իրական արժեքը սովորաբար հաշվարկվում է որպես ակտիվի շարունակական օգտագործումից ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեք՝ ներառյալ ապագա ընդլայնման ծրագրերի և վերջնական օտարման ծախսումների գնահատումները՝ օգտագործելով շուկայի անկախ մասնակիցների կողմից հաշվի առնվող ենթադրությունները: Դրամական միջոցների հոսքերը զեղչվում են՝ օգտագործելով այնպիսի զեղչման դրույք, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և տվյալ ակտիվին հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

2.2.5 Վարձակալություն

Որոշելու համար, արդյոք, համաձայնությունը համարվում է կամ իր մեջ պարունակում է վարձակալություն, պետք է ուշադրություն դարձնել էությանը համաձայնության սկզբի դրությամբ: Գնահատվում է, արդյոք համաձայնության կատարումը կախված է որոշակի ակտիվի կամ ակտիվների օգտագործումից, թե համաձայնությունը փոխանցում է ակտիվը կամ ակտիվներն օգտագործելու իրավունք, նույնիսկ, եթե այդ իրավունքը բացահայտորեն նշված չէ համաձայնությունում:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ֆինանսական վարձակալությունը, որը վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցում է Ընկերությանն, կապիտալացվում է վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին վարձակալված գույքի իրական արժեքով կամ, եթե ավելի փոքր է, նվազագույն վարձակալական վճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները բաշխվում են ֆինանսական ծախսերի և վարձակալական պարտավորությունների նվազեցմանը այնպես, որ ստացվի հաստատուն տոկոսադրույք պարտավորությունների մնացորդի նկատմամբ: Ֆինանսական ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ֆինանսական ծախսեր հոդվածում:

Վարձակալված գույքի համար հաշվարկվում է մաշվածություն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում: Այն դեպքում, երբ չկա ողջամիտ հավաստիացում, որ Ընկերությունը վարձակալության ժամկետի ավարտին կստանա սեփականության իրավունք, ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության ժամկետից նվազագույնով:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարումները ճանաչվում են որպես գործառնական ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային մեթոդով վարձակալական ժամկետի ընթացքում:

Ընկերությունը որպես վարձատու

Գույքի վարձակալությունը, երբ ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները չեն փոխանցվում վարձակալին, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության գծով բանակցությունների ընթացքում առաջացող սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները գումարվում են վարձակալված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում վարձակալական ժամկետի ընթացքում այնպես, ինչպես վարձակալական եկամուտը: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես հասույթ այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք վաստակվում են:

2.2.6 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, և որոնց անհրաժեշտ է ժամանակի զգալի հատված նախատեսված օգտագործմանը կամ վաճառքին պատրաստ լինելու համար, կապիտալացվում են որպես ակտիվի սկզբնական արժեքի մաս: Փոխառության մնացած բոլոր ծախսումները ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, որում առաջանում են: Փոխառության ծախսումները բաղկացած են տոկոսից և այլ ծախսումներից, որը կազմակերպությունը կրում է՝ կապված փոխառու միջոցների ստացման հետ:

2.2.7 Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառյալ գործարքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը հաշվառվում է իրական արժեքով, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շուկայական պայմանները: Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտները և վնասները, այդ թվում համապատասխան հարկային ազդեցությունը, ներառվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում առաջանում են: Իրական արժեքները որոշվում են հավատարմագրված արտաքին անկախ գնահատողի կողմից տարեկան կտրվածքով իրականացվող գնահատման հիման վրա՝ կիրառելով Գնահատման միջազգային ստանդարտների կոմիտեի կողմից առաջարկվող գնահատման մոդելը:

Ներդրումային գույքն ապաճանաչվում է, երբ այն օտարվում է, կամ դուրս է գալիս շահագործումից և այդ օտարումից ոչ մի ապագա տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում: Ակտիվի գծով օտարումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ապաճանաչման ժամանակաշրջանում:

Ներդրումային գույքից կամ ներդրումային գույքին կատարվում են վերադասակարգումներ միայն այն դեպքում, երբ դրա օգտագործման եղանակի մեջ փոփոխություն է տեղի ունեցել: Ներդրումային գույքից դեպի սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույք փոխանցման դեպքում հետագա հաշվառման համար ելակետային արժեքը օգտագործման եղանակի փոփոխության ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքն է: Եթե սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույքը դառնում է ներդրումային, Ընկերությունը հաշվառում է նման գույքը հիմնական միջոցների հաշվառման քաղաքականության համաձայն մինչև օգտագործման եղանակի փոփոխության ամսաթիվը:

2.2.8 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել առանձին, սկզբնապես չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցված կուտակված մաշվածություն կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստներ, եթե կան այդպիսիք: Մեփական ռեսուրսների հաշվին ստեղծված ոչ նյութական ակտիվները, բացի կապիտալացված մշակման ծախսումներից, չեն կապիտալացվում և ծախսերն արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն տարում, երբ ծախսն առաջանում է:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունները գնահատվում են որպես որոշակի կամ անորոշ:

Որոշակի օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են օգտակար տնտեսական ծառայության ժամկետի ընթացքում և գնահատվում է դրանց արժեզրկումը, եթե առկա են հայտանիշներ, որ ոչ նյութական ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվի ամորտիզացիայի ժամկետը և ամորտիզացիայի մեթոդը վերանայվում են նվազագույնը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի կամ ակտիվում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտների սպառման մոդելի փոփոխությունները հաշվառվում են՝ փոփոխելով համապատասխանաբար ամորտիզացիոն ժամկետը կամ մեթոդը, և դիտվում են որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիայի ծախսը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այն ծախսերի դասում, որը համապատասխանում է ոչ նյութական ակտիվի գործառնական նշանակությանը:

Անորոշ օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն տարեկան ստուգվում է դրանց արժեզրկումը կամ առանձին կամ դրամաստեղծ միավորի մակարդակով: Անորոշ ժամկետի գնահատումը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ որոշելու արդյոք անորոշ ժամկետը շարունակվում է ողջամիտ մնալ: Եթե ոչ, ապա օգտակար ծառայության ժամկետը փոփոխվում և դառնում է որոշակի առաջընթաց կիրառմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվի ապաճանաչումից օգուտները կամ վնասները չափվում են որպես ակտիվի օտարումից զուտ ներհոսքի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

2.2.9 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Յուրաքանչյուր արտադրանքի ներկա գտնվելու վայր և վիճակին հասցնելու հետ կապված ծախսումները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

Հումք՝

- գնման արժեքը առաջին մուտք առաջին ելք սկզբունքով,

Պատրաստի և անավարտ արտադրանք

ուղղակի հումքի, աշխատանքային ծախսումների և արտադրական վերադիրների համամասնությունը՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից, բացառությամբ՝ փոխառության ծախսումների:

Պաշարների սկզբնական արժեքը ներառում է համապատասխան հումքի ձեռքբերման գծով դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման օգուտների և վնասների տեղափոխումը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներից:

Իրացման զուտ արժեքը կազմակերպության սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման ենթադրվող ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ենթադրվող ծախսումները:

2.2.10 Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Հնկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և այդ պարտավորությունը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Երբ Հնկերությունն ակնկալում է, որ պահուստն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը կփոխհատուցվի, օրինակ՝ ապահովագրական պայմանագրի շրջանակներում, փոխհատուցման գումարը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ, բայց միայն այն դեպքում, երբ փոխհատուցումը ըստ էության որոշակի է: Պահուստին վերաբերող ծախսերը ներկայացվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ զուտ ցանկացած փոխհատուցումից:

2.2.11 Ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՍ 39-ի գործողության ոլորտում ընկած ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ կամ, համապատասխանության դեպքում, արդյունավետ հեջում որպես հեջավորման գործիքներ նախատեսված ածանցյալ գործիքներ: Ընկերությունը որոշում է ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով գումարած՝ գործարքի ծախսումները, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից:

Այն ֆինանսական ակտիվների գնումը կամ վաճառքը, որը պահանջում է ակտիվների մատակարարում շուկայում գործող կարգավորմամբ կամ գործարար սովորույթով սահմանված ժամանակահատվածում (կանոնավոր կերպով առուվաճառք) ճանաչվում է առևտրի ամսաթվին, այսինքն՝ այն օրը, երբ Ընկերությունը պարտավորվում է գնել կամ վաճառել ակտիվը:

Հետագա չափումը

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը կախված է ֆինանսական ակտիվի դասից ըստ ստորև ներկայացվածի.

Ֆինանսական ակտիվներ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական ակտիվներ, որոնք սկզբնապես նախատեսվել են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, եթե դրանք ձեռք են բերվել մոտ ժամանակում վաճառելու կամ հետ գնվելու նպատակով: Ածանցյալ գործիքները, ներառյալ առանձնացված պարունակվող ածանցյալ գործիքները, ևս դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, եթե դրանք նախատեսված չեն որպես արդյունավետ հեջավորման գործիքներ, ինչպես նկարագրված է ՀՀՄՍ 39-ում:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ հաշվառվում են իրական արժեքով, իսկ իրական արժեքի զուտ փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես ֆինանսական ծախս (իրական արժեքի զուտ բացասական փոփոխություններ) կամ ֆինանսական եկամուտ (իրական արժեքի զուտ դրական փոփոխություններ):

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող նախատեսված ֆինանսական ակտիվները նախատեսվում են սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ միայն այն դեպքում, երբ ՀՀՄՍ 39-ի սահմանած չափանիշները բավարարված են: Ընկերությունը չի նախատեսել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ընկերությունը դիտարկում է առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ ածանցյալ գործիքների, որոշելու արդյո՞ք մոտ ապագայում վաճառելու նպատակը դեռ տեղին է: Երբ հազվադեպ դեպքերում Ընկերությունը հնարավորություն չի ունենում վաճառել այդ ֆինանսական ակտիվները ակտիվ շուկայի բացակայության պատճառով, և տեսանելի ապագայում դրանք վաճառելու ղեկավարության մտադրությունը էապես փոխվում է, Ընկերությունը կարող է վերադասակարգել այդ ֆինանսական ակտիվները: Վերադասակարգումը փոխառությունների կամ դեբիտորական պարտքերի, վաճառքի համար մատչելի կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների կախված է ակտիվի բնույթից: Այս դիտարկումը չի ազդում այն ֆինանսական ակտիվների վրա, որոնք սկզբնապես նախատեսվել են որպես ֆինանսական ակտիվ՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող օգտագործելով նախատեսման պահին այդ դասակարգման հնարավորությունը, քանի որ տվյալ գործիքները չեն կարող վերադասակարգվել սկզբնական ճանաչումից հետո:

Հիմնական պայմանագրերում ներառված պարունակվող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և գրանցվում են իրական արժեքով, եթե դրանց տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն հիմնական պայմանագրերի բնութագրերին և ռիսկերին և հիմնական պայմանագրերը չեն պահվում առևտրային նպատակով կամ չեն նախատեսվում որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող գործիքներ: Այս պարունակվող ածանցյալ գործիքները չափվում են իրական արժեքով, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Գնահատման վերանայումը տեղի է ունենում միայն, եթե առկա է փոփոխություն պայմանագրի պայմաններում, որն էապես փոխում է դրամական հոսքերը:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներով, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում: Սկզբնական չափումից հետո այդպիսի ֆինանսական

ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանելով արժեքը կումը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռք բերման ժամանակ ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար, ինչպես նաև վճարներ կամ ծախսումներ, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մաս: Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված ամորտիզացիան ներառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ֆինանսական եկամուտներում: Արժեքը միջ առաջացած կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ փոխառությունների գծով ֆինանսական ծախսերում, իսկ դեբիտորական պարտքերի գծով՝ վաճառքի ինքնարժեքում կամ այլ գործառնական ծախսերում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունն ունի մտադրություն և հնարավորություն դրանք պահելու մինչև մարմանը: Սկզբնական չափումից հետո մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցնելով արժեքը կումը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռք բերման ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար, ինչպես նաև վճարներ կամ ծախսումներ, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս: Արդյունավետ տոկոսադրույքի ամորտիզացիան ներառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական եկամուտ: Արժեքը միջ կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական ծախս: Ընկերությունը չի ունեցել մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ 2016 և 2015թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող հաշվետու ժամանակաշրջաններին:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումները ներառում են բաժնային և պարտքային գործիքներ: Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային ներդրումները այն ներդրումներն են, որոնք չեն դասակարգվել որպես առևտրային նպատակով պահվող կամ նախատեսվել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Այս դասի պարտքային գործիքները այն գործիքներն են, որոնց կազմակերպությունը նախատեսում է պահել անորոշ ժամկետով և որոնք կարող են վաճառվել՝ ելնելով իրացվելիության անհրաժեշտությունից կամ շուկայական պայմանների փոփոխությունից:

Սկզբնական ճանաչումից հետո վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումները հետագայում չափվում են իրական արժեքով, չիրացված օգուտները և վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստում այնքան ժամանակ, մինչև ներդրումը ապաճանաչվի, որի դեպքում կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է այլ գործառնական եկամուտներում, կամ ներդրումը որոշվի որպես արժեքով, որի դեպքում կուտակված վնասը վերադասակարգվում է վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստից ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ֆինանսական ծախսերին: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումները պահելու ընթացքում առաջացած տոկոսները հաշվառվում են որպես տոկոսային եկամուտ՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք, մոտ ապագայում վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները վաճառելու հնարավորությունը և մտադրությունը դեռևս տեղին է: Հազվադեպ դեպքերում, երբ Ընկերությունը չի կարողանում վաճառել այդպիսի ֆինանսական ակտիվները ակտիվ շուկայի բացակայության պատճառով և տեսանելի ապագայում դրանք վաճառելու դեկավարության մտադրությունը էապես փոխվում է, Ընկերությունը կարող է վերադասակարգել այդ ֆինանսական ակտիվները: Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր վերադասակարգումը թույլատրվում է, երբ ֆինանսական ակտիվները համապատասխանում են փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը և Ընկերությունն ունի մտադրություն և հնարավորություն պահելու այդ ակտիվները տեսանելի ապագայում կամ մինչև մարմանը: Մինչև մարման ժամկետը պահվող վերադասակարգումը թույլատրվում է միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունն ունի հնարավորություն և մտադրություն այդ ակտիվները համապատասխանաբար պահելու:

Վաճառքի համար մատչելի դասից վերադասակարգված ֆինանսական ակտիվների համար վերադասակարգման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով որոշված հաշվեկշռային արժեքը դառնում է իր նոր ամորտիզացված արժեքը և ցանկացած նախկին օգուտ կամ վնաս, որը ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ամորտիզացվում է շահույթում կամ վնասում ներդրման մնացած ժամկետի ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքը: Նոր ամորտիզացված արժեքի և մարման գումարի միջև ցանկացած տարբերություն ևս ամորտիզացվում է ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքը: Եթե ակտիվը հետագայում որոշվում է որպես արժեքով, ապա:

ապա սեփական կապիտալում հաշվառված գումարը վերադասակարգվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, եթե կիրառելի է ֆինանսական ակտիվի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների Շնկերության մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- Շնկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն պարտավորվում է վճարել ստացված բոլոր դրամական հոսքերը առանց էական ուշացման երրորդ կողմին տարանցի կհամաձայնությամբ, և, կամ (ա) Շնկերությունը փոխանցել է ակտիվի գծով ըստ էության բոլոր ռիսկերը և օգուտները, կամ (բ) Շնկերությունը ոչ փոխանցել է և ոչ էլ պահպանում է ակտիվի գծով ըստ էության բոլոր ռիսկերը և օգուտները, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Շնկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացնում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների Շնկերության՝ արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայության գնահատում: Ֆինանսական ակտիվը կամ ակտիվների Շնկերությունը համարվում են արժեզրկված այն և միայն այն դեպքում, եթե կա արժեզրկման անկողմնակալ վկայության, որպես ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («կորուստներ վկայող իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվից կամ ակտիվների Շնկերությանց ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել: Արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել վարկառուի կամ վարկառուների Շնկերության զգալի ֆինանսական դժվարությունները, տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման ուշացումը կամ չվճարումը, այն հավանականությունը, որ տեղի կունենա սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում, ինչպես նաև դիտարկվող տեղեկատվությունն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափերի նվազման վերաբերյալ, օրինակ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություն, որոնք կարող են հանգեցնել ձախողումների:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

ՀՀՄՍ 39-ի գործողության ոլորտում գտնվող ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, վարկեր և փոխառություններ, կամ համապատասխանության դեպքում ածանցյալ գործիքներ՝ նախատեսված որպես հեջավորման գործիք արդյունավետ հեջում: Շնկերությունը դասակարգում է ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ վարկերի ու փոխառությունների պարագայում՝ ուղղակի վերագրելի գործարքի ծախսումներից զուտ:

Շնկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, բանկային օվերդրաֆտները, վարկերը և փոխառությունները, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը և ածանցյալ ֆինանսական գործիքները:

Հետագա չափումը

Ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը կախված է դասակարգումից ըստ ստորև ներկայացվածի.

Ֆինանսական պարտավորություններ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները և այն ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսվել են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, եթե դրանք ձեռք են բերվել մոտ ապագայում վաճառելու նպատակով: Այս դասը ներառում է այն ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք նախատեսված չեն որպես հեջավորման գործիքներ հեջավորման հարաբերություններում՝ ինչպես դա սահմանված է ՀՀՄՍ 39 ստանդարտով: Առանձնացված պարունակվող ածանցյալ գործիքները նույնպես

դասակարգված են որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրանք չեն նախատեսվել որպես արդյունավետ հեջավորման գործիքներ:

Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորությունների գծով օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախատեսված ֆինանսական պարտավորությունները նախատեսվում են սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ՝ միայն ՀՀՄՍ 39 ստանդարտի չափանիշները բավարարելու դեպքում: Ընկերությունը չի նախատեսել որևէ ֆինանսական պարտավորություն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Վարկեր և փոխառություններ

Սկզբնական ճանաչումից հետո տոկոսային վարկերն ու փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ պարտավորություններն ապաճանաչվում են, ինչպես նաև արդյունավետ տոկոսադրույքով ամորտիզացնելիս:

Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռք բերման ժամանակ ցանկացած գեղջ կամ հավելավճար, ինչպես նաև ու վճարներ կամ ծախսումներ, որոնք հանդիսանում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս: Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված ամորտիզացիան ներառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ֆինանսական ծախսեր հոդվածում:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Ընկերության կողմից թողարկված ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, ըստ որոնց պահանջվում է կատարել վճարում փոխհատուցելու պարտատիրոջ վնասները, որոնք առաջացել են այն պատճառով, որ տվյալ պարտատերը չի կատարել վճարում պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը սկզբնապես ճանաչվում է որպես պարտավորություն իրական արժեքով՝ ճշգրտված երաշխավորության թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի ծախսումներով: Հետագայում պարտավորությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնով՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկա պարտավորությունը մարելու համար անհրաժեշտ ծախսի լավագույն գնահատական և սկզբնապես ճանաչված գումար՝ նվազեցված կուտակված ամորտիզացիան:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա՝ ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Նույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորության փոխարինումը այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել է գործող պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա պետք է հին պարտավորությունը ապաճանաչել և նոր պարտավորությունը ճանաչել: Համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

2.3 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում

3 Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ՀՀՄՍ-երին համապատասխան ղեկավարությունից պահանջում է կիրառել դատողությունների, ենթադրություններ և գնահատումներ, որոնք ազդում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվություններում ակտիվների, պարտավորությունների գումարների և պայմանական պարտավորությունների բացահայտման վրա, և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հասույթների և ծախսերի մեծության վրա: Գնահատումներին ու ենթադրություններն անընդհատ դիտարկվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա ներառյալ այն սպասումները, որոնք կիրառործվեն որոշակի պայմանների դեպքում: Այնուամենայնիվ, իրական արդյունքները կարող են տարբերվել այս գնահատումներից, եթե տարբեր ենթադրություններ կիրառվեն կամ տարբեր պայմաններ գոյություն ունենան:

4 Հասույթ

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2016թ. հազ. ՀՀդրամ
Ապրանքների և արտադրանքի վաճառքից հասույթ	51819	62353
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	10961	4181
Հասույթ վարձակալական պայմանագրերից	252242	232901
Հիմնական միջոցի օտարումից	17124	13820
Այլ եկամուտներ	1372	1921
Ընդամենը	333 518	315176

5 Իրացված ապրանքների /Ծառայությունների ինքնարժեք

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2016թ. հազ. ՀՀդրամ
Իրացված ապրանքների և արտադրանքի ինքնարժեք	219516	207182
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	112	205
Հիմնական միջոցի օտարումից	7378	8588
Ընդամենը	227006	215975

6 Գործառնական ծախսեր

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2016թ. հազ. ՀՀդրամ
Հիմ.միջ.մաշվածություն,դրանց նորոգման և սպաս. ծախսեր	1850	1139
Արտադ.ապրանք.իրացման տրանսպորտ. և ապահովագր. ծախսեր	-	268
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	883	185
Իրացման այլ ծախսեր	443	355
Ընդամենը գործառնական ծախսեր	3176	1947

7 Վարչական ծախսեր

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2017թ. հազ. ՀՀդրամ
Աշխատանքի վճարման ծախսեր,սոցիալ.ապահովագր.վճարներ	82940	77883
Հիմ.միջ նորոգման և սպաս.ծախսեր	100435	120811
Ներկայացուցչական ծախսեր	875	377
Նոտարական , թարգմանչական և կադաստրային ծառայ., հեռահաղորդակցության ծախսեր	3383	3962
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	15818	16344
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	1239	1167
Վարչական այլ ծախսեր	15097	16713
Ընդամենը վարչական ծախսեր	219787	237257

8 Այլ ծախսեր

	2016թ. հազ. ՀՀդրամ	2015թ. հազ. ՀՀդրամ
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	(9329)	(36349)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից ծախսեր	(9329)	(36349)
Ընդամենը այլ ծախսեր	(9329)	(36349)

9.1 Ֆինանսական ծախսեր

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2016թ. հազ. ՀՀդրամ
Տոկոսային ծախս վարկերից	18608	49975
Տոկոսային ծախս փոխառություններից Տոկոսային ծախս ֆինանսական վարձակալությամբ ստացած հիմնական միջոցներից		
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	18608	49975

10. Շահութահարկ

2017 և 2016թթ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարիների շահութահարկի գծով ծախսի տարրերն են.

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվառվածություն

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2016թ. հազ. ՀՀդրամ
<i>Ընթացիկ շահութահարկ`</i>		
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	6327	3305
Նախորդ տարվա ընթացիկ շահութահարկի գծով ճշգրտումներ <i>Հետաձգված հարկ`</i>		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացմանը կամ հակադարձմանը վերաբերող <i>Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվառվածությունում արտացոլված շահութահարկի գծով ծախս</i>		

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարիների շահութահարկի գծով ծախսի և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող հարկային դրույթաչափով բազմապատկված հաշվապահական շահույթի միջև համեմատությունը ներկայացված է ստորև`

	2017թ. հազ. ՀՀդրամ	2016թ. հազ. ՀՀդրամ
Ընկերության գործունեությունից հաշվապահական շահույթ նախքան հարկումը Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված դրույթաչափ (20%)	(148736)	(214430)

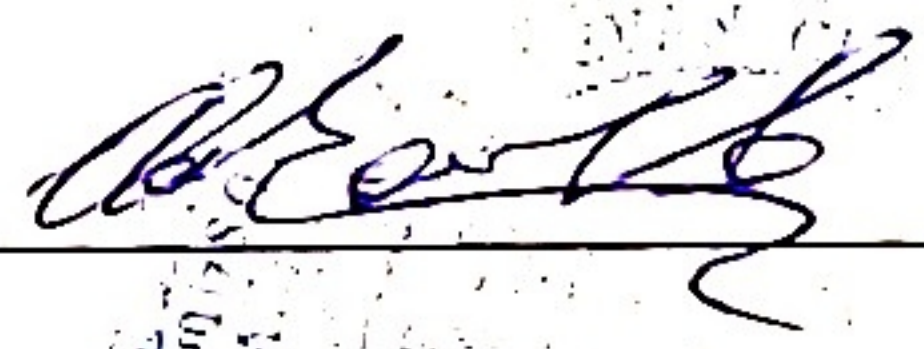
11. Պաշարներ

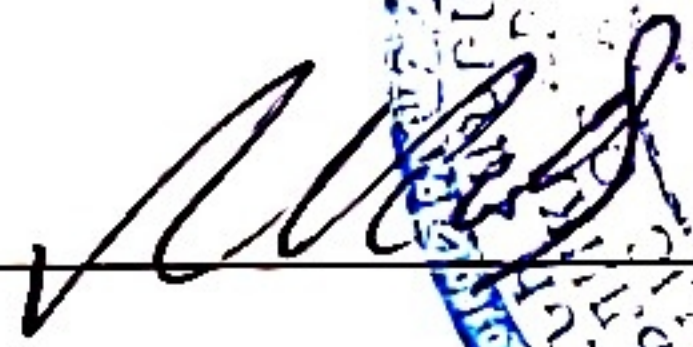
	2017թ. հազ. ՀՀ դրամ	2016թ. հազ. ՀՀ դրամ
Գնովի կիսապատրաստուրքներ, համալրող շինվածք. և դետալ.	45499	41381
Հումք և նյութեր	9503	20091
Արագամաշ առարկաներ պահեստում	1	1
Ապրանքներ պահեստում	14441	7239
Պատրաստի արտադրանք		
Ընդամենը պաշարներ	69444	68712

12. Դրամական միջոցներ

	2017թ.	2016թ.
	հազ. ՀՀ դրամ	հազ. ՀՀ դրամ
Դրամական միջոցների դրամարկղում	2	131
Դրամական միջոցներ բանկային հաշիվներում	1303	24039
Դրամական միջոցներ արտարժույթով	581	55
Դրամական միջոցներ ճանապարհին		
Ընդամենը դրամական միջոցներ	<u>1886</u>	<u>24225</u>

Գործադիր մարմնի ղեկավար Ա. Խաչատրյան

Գլխ. հաշվապահ Ս. Մալուխյան

